

Sygn. akt I C 931/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Sachajczuk-Puławska

Protokolant: sądowy stażysta Violetta Podsiadlik

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2019 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa – Starosty O.

przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia w całości wykonalności tytuł wykonawczy przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście O. w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Warszawie Wydziału XVII Gospodarczego z dnia 25 kwietnia 2001 roku, sygn. akt XVII U 304/99 – wyciąg z listy wierzytelności, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 22 grudnia 2017 roku na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, Sądu Gospodarczego, X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych z dnia 7 lipca 2017 roku, sygn. akt X GUo 61/16;
2. zasądza od Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na rzecz Skarbu Państwa – Starosty O. kwotę 10.817 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sygn. I C 931/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 sierpnia 2018 roku (data stempla k.16) powód Skarb Państwa – Starosta O. wniósł przeciwko Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – postanowienia Sądu Rejonowego w Warszawie Wydziału XVII Gospodarczego z dnia 25 kwietnia 2001 roku, sygn. akt XVII U 304/99 – wyciągu z listy wierzytelności, któremu postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, Sądu Gospodarczego, X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych z dnia 7 lipca 2017 roku, sygn. akt X GUo 61/16, nadano klauzulę wykonalności w całości przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście O., opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 22 grudnia 2017 roku, oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu (pozew k. 5-10).

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że roszczenie określone w wyżej wskazanym tytule wykonawczym wygasło na podstawie art. 9 ust. 2c w związku z ust. 2a i 2b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym. Powód podał, że z dniem 1 stycznia 2016 roku na podstawie ww. przepisów Skarb Państwa nabył mienie Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. jako jego następcą prawną, zaś wierzyciel (pozwany) nie dochodził roszczeń od Skarbu Państwa w terminie roku od nabycia mienia, a wniosek o wszczęcie egzekucji złożył dopiero w dniu 4 czerwca 2018 roku. Powód podniósł również zarzut przedawnienia egzekwowanej na podstawie ww. tytułu wykonawczego wierzytelności wskazując, że skoro wyciągowi z listy wierzytelności nadano klauzulę

wykonalności przeciwko (...) Sp. z o.o. postanowieniem z dnia 11 września 2001 roku, to roszczenia wynikające z tego tytułu przedawniły się w 2011 roku.

Pozwany- Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jako dysponent Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w odpowiedzi na pozew z dnia 20 lutego 2019 roku (data stempla) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu (odpowieź na pozew k. 40-41).

W uzasadnieniu powyższego pozwany argumentował, że dopiero w dniu 26 lipca 2007 roku Starosta O. wydał decyzję administracyjną, orzekającą o nabyciu przez Skarb Państwa mienia (...) Sp. z o.o. , więc z tą datą nabył powód ww. mienie, wobec czego roszczenie pozwanego nie wygasło, bowiem dochodzi go w terminie roku od tej chwili .

Ostatecznie, na rozprawie strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska. (k.80-81)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 kwietnia 2001 roku w postępowaniu z wniosku syndyka masy upadłości (...) Sp. z o.o. pod pozycją 21 listy wierzytelności masy upadłości (...) Sp. z o.o. ustalono wierzytelność Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 115.761,76 zł, stanowiącej należność główną (odpis postanowienia z dn. 25 kwietnia 2001 roku, XVII U 304/99 k. 24, k. 1 akt Km 69/18).

Na podstawie art. 9 ust. 2b ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym mienie pozostałe po wykreślonym z rejestru (...) Sp. z o.o. przeszło na własność Skarbu Państwa z dniem 1 stycznia 2016 roku. W związku z powyższym pozwany, będący wierzycielem przedsiębiorstwa, we wrześniu 2016 roku domagał się nadania klauzuli wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście O.. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Otwocku stwierdził wówczas, że do stwierdzenia następstwa prawnego powoda nie jest wystarczające wskazanie w ww. ustawie daty, z którą doszło do nabycia mienia, konieczne jest bowiem wydanie przez właściwy organ decyzji administracyjnej, stwierdzającej przejęcie przez Skarb Państwa mienia dłużnika (odpis postanowienia z dn. 25 października 2016 roku, I Co 882/16 k. 46-47).

W dniu 26 lipca 2017 roku Starosta O. wydał decyzję, w której stwierdził nieodpłatne nabycie przez Skarb Państwa mienia, pozostałego po wykreślonym z Krajowego Rejestru Sądowego przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. W skład mienia tego wchodziły nieruchomości położone na terenie miejscowości (...) w gminie K., oznaczonego jako dz. ew. nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) w obrębie (...) (...), dla części którego Sąd Rejonowy w Otwocku IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...). Decyzja stanowiła podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej nieruchomości (decyzja k. 15-15v). Na przeszkodzie wcześniejszemu stwierdzeniu nabycia mienia, stał nieuregulowany stan prawny przejmowanej nieruchomości (pismo k. 45). W dalszym ciągu w księdze wieczystej nieruchomości jako właściciel wpisane jest (...) Sp. z o.o. Nie ustalono bowiem jednoznacznie, jakie nieruchomości stanowiły mienie zlikwidowanego przedsiębiorstwa (żądanie udzielenia wyjaśnień k. 48 akt Km 69/18, odpis KW k. 52-60 akt Km 69/18, pismo starosty k. 67-67v akt Km 69/18).

Postanowieniem z dnia 7 lipca 2017 roku, a zatem jeszcze przed wydaniem decyzji przez Starostę, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, Sąd Gospodarczy, X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych, sygn. akt X GUo 61/16, nadał wyciągowi z listy wierzytelności klauzulę wykonalności w całości przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście O.. Na podstawie tego postanowienia, w dniu 22 grudnia 2017 roku wyciąg opatrzone klauzulą wykonalności (odpis postanowienia z dn. 7 lipca 2017 roku, X GUo 61/16 k. 23, odpis postanowienia z dn. 25 kwietnia 2001 roku, XVII U 304/99 k. 24, k. 1 akt Km 69/18)

Na podstawie wyżej opisanych tytułów, pozwany skierował w dniu 30 maja 2018 roku do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, domagając się prowadzenia egzekucji z ruchomości, rachunków bankowych i innych wierzytelności dłużnika (wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 2-3 akt Km 69/18). Pismem z dnia 4 czerwca 2018 roku zawiadomiono powoda o wszczęciu postępowania egzekucyjnego (zawiadomienie k. 9 akt Km 69/18). Już w trakcie postępowania egzekucyjnego,

wskutek skargi na postanowienie referendarza sądowego z dnia 7 lipca 2017 roku w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy postanowieniem z dnia 25 września 2018 roku zmienił postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli w ten sposób, że zastrzegł dłużnikowi (powodowi) prawo do powoływania się w toku egzekucji na ograniczenie odpowiedzialności za długi do wartości mienia nabytego po (...) Sp. z o.o. (postanowienie z dn. 25 września 2018 roku k. 43-45 akt Km 69/18).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na wskazanych wyżej dowodów z dokumentów. Autentyczność i wiarygodność tych dokumentów nie była bowiem przez strony kwestionowana. Strony dokonywały jedynie ich odmiennej oceny prawnej, w zależności od podnoszonych twierdzeń i zarzutów. Takie stanowisko stron procesu, w ocenie Sądu, nie miało jednak wpływu na autentyczność i wiarygodność tych dokumentów. Podstawą ustalenia stanu faktycznego były także okoliczności uznane przez Sąd za bezsporne, bowiem albo zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione na zasadzie art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Nie było w niniejszej sprawie sporne, że powód Skarb Państwa – Starostwa O. przejął mienie wykreślonego z (...) Sp. z o.o., które to przedsiębiorstwo było dłużnikiem pozwanego.

Jedyną kwestię sporną stanowiła w zasadzie data nabycia mienia przez Skarb Państwa, od której należy liczyć roczny termin na podjęcie czynności przez wierzyciela, a co za tym idzie – data wygaśnięcia roszczenia, uzasadniająca pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

Niewątpliwie Skarb Państwa – Starosta O. posiada legitymację czynną do złożenia powództwa przeciwegzekucyjnego jako następcą prawny dłużnika, bowiem skierowano przeciwko niemu egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego.

Legitymację bierną posiada wierzyciel, wymieniony w tytule wykonawczym, tj. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia z dnia 13 lipca 2006 roku dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy. Natomiast na podstawie ust. 3 dysponent Funduszu prowadzi sprawy i występuje w obrocie prawnym pod nazwą Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Badaniu w sprawie niniejszej podlegała okoliczność, czy doszło do wygaśnięcia zobowiązania stwierdzonego tytułem egzekucyjnym.

W myśl art. 9 ust. 2a podmioty podlegające obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego zgodnie z przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, które były wpisane do rejestru sądowego na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie tej ustawy i które do dnia 31 grudnia 2015 roku nie złożyły wniosku o wpis do rejestru, uznaje się za wykreślone z rejestru z dniem 1 stycznia 2016 r. Jak wynika z art. 9 ust. 2b p.w.k.r.s. mienie podmiotów, które wskutek niezłożenia wniosku o wpis do KRS (ust. 2a), z dniem 1 stycznia 2016 roku nabywa nieodpłatnie Skarb Państwa. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność z nabytego mienia za zobowiązania ww. podmiotów.

Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 2c p.w.k.r.s. roszczenia wierzycieli podmiotów, o których mowa w ust. 2a, wygasają, jeżeli nie będą dochodzone przeciwko Skarbowi Państwa w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa. Jeżeli przed nabyciem mienia przez Skarb Państwa wierzyciel uzyskał tytuł egzekucyjny przeciwko podmiotowi, o którym mowa w ust. 2a, roszczenie stwierdzone w tym tytule wygasa, w przypadku gdy wierzyciel nie

złoży wniosku o wszczęcie egzekucji w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa. Z kolei zgodnie z art. 9 ust 2i nabycie przez Skarb Państwa zgodnie z ust. 2b własności nieruchomości albo użytkowania wieczystego stwierdza, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

Należy wskazać, że Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. został umieszczony na liście wierzytelności w postępowaniu upadłościowym Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z kwotą 115.761,76 zł, zaś postanowieniem z dnia 7 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, Sąd Gospodarczy, X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych sygn. akt X GUo 61/16 wyciągowi ze sporządzonej w postępowaniu upadłościowym Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w W. listy wierzytelności z dnia 23 kwietnia 2001 roku sygn. akt XVII U 304/99 – nadał w całości klauzulę wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa – Staroście O.. Pozwany wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wniósł do komornika dnia 4 czerwca 2018 roku. W tym stanie rzeczy w pełni uzasadniona jest konkluzja powoda, że roszczenie pozwanego wygasło, albowiem pozwany nie dochodził roszczeń od Skarbu Państwa terminie roku od chwili nabycia przez niego mienia. Ponadto pozwany uzyskał tytuł egzekucyjny przeciwko (...) sp. z o.o. przed nabyciem mienia przez powoda i nie złożył wniosku o wszczęcie egzekucji w terminie roku od chwili nabycia mienia przez Skarb Państwa, tj. do dnia 1 stycznia 2017 r. (wniosek został złożony dopiero 4 czerwca 2018 r.). Spełnione są zatem obie przesłanki wygaśnięcia roszczenia, o których mowa w cytowanym art. 9 ust. 2c.

Ustawa wprowadzająca ustawę o KRS stanowi, że z dniem 1 stycznia 2016 roku Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie podmiotów (...). Chwilą nabycia jest zatem data określona w ustawie: 1 stycznia 2016 roku. Skutek nabycia mienia następuje z mocy samego prawa, zatem sposób nabycia własności ex lege wywiera skutek konstytutywny. Nie zmienia tej oceny fakt konieczności wydania decyzji administracyjnej w tym przedmiocie, bez której nie jest możliwa zmiana wpisu właściciela w księdze wieczystej. Nie oznacza to jednak, że decyzja ta ma skutek konstytutywny; nie wynika to bowiem z żadnego przepisu, decyzja ta jedynie stwierdza fakt nabycia mienia z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Powód słusznie posługiwał się w tym zakresie analogią wskazując, że podobnie jak zasiedzenie następuje z mocy prawa w dniu upływu określonego okresu posiadania, konieczne jest uzyskanie stosownego orzeczenia sądu, które ma charakter wyłącznie deklaratoryjny. Jeszcze większe podobieństwo jest ze sposobem nabycia własności w drodze tzw. komunalizacji, na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. 1990 Nr 32, poz. 191 z późn. zm.), która nastąpiła z mocy prawa, z dniem wejścia w życie ustawy, to jest 27 maja 1990 r., zaś decyzja komunalizacyjna, która potwierdza jedynie przejście prawa własności danego składnika mienia ze Skarbu Państwa na właściwą gminę, ma charakter deklaratoryjny, bowiem datą nabycia nieruchomości jest zawsze 27 maja 1990 r., niezależnie od tego kiedy przez właściwego miejscowo wojewodę wydana została decyzja administracyjna w tym przedmiocie. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że decyzja administracyjna Starosty ma cechy konstytutywne, co znajduje potwierdzenie w jednolitym orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 20 marca 2019 r. II SA/G1 1033/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 27 marca 2019 r. II SA/Gd 19/19, Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 21 listopada 2018 r. II SA/Kr 1038/18).

Podkreślenia wymaga, że pozwany uzyskał klauzulę wykonalności przeciwko powodowi jeszcze przed wydaniem decyzji administracyjnej, stwierdzającej nabycie mienia (...) (...). Stwierdzić zatem należy, że w świetle powyższego sam pozwany nie wiązał z faktem wydania przez starostę odpowiedniej decyzji żadnych skutków, skoro wniosek o nadanie klauzuli wykonalności wniósł zanim postanowienie takie wydano, tylko na podstawie daty nabycia mienia wynikającej z ustawy. Ponadto w postanowieniu tym stwierdzono, że nastąpiło już nieodpłatne nabycie mienia, a okoliczność ta nie była wówczas kwestionowana przez pozwanego. Co więcej, pozwany sam powoływał się na nią w treści wniosku. Gdyby przyjąć konstytutywność decyzji administracyjnej, nie byłoby możliwe nadanie klauzuli wykonalności przeciwko Skarbowi Państwa przed nabyciem przez niego mienia, czyli przed datą wydania decyzji.

Z tego względu twierdzić należy, że roszczenie pozwanego względem powoda wygasło. Wobec powyższego, tytuł wykonawczy należało pozbawić wykonalności w myśl art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., nakładając na pozwanego jako stronę przegraną obowiązek ich zwrotu powodowi w całości. Na koszty poniesione przez powoda, który z mocy ustawy zwolniony jest z obowiązku ponoszenia opłat sądowych, składało się de facto wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika i koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku, należne wynagrodzenie wynosiło 5.400 zł. Powód wniósł o zasądzenie kosztów w podwójnej wysokości na podstawie § 15 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Zasądzona przez sąd jako składnik kosztów procesu opłata adwokacka może się kształtować pomiędzy stawką minimalną a jej sześciokrotnością, zaś decyzja o jej wysokości w tych ramach zależy od kryteriów określonych przez przepisy art. 109 § 2 zdanie drugie k.p.c. i rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie. Powszechnym jest przekonanie, że zasądzenie opłaty wyższej od minimalnej może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy sprawa ma szczególnie skomplikowany charakter, czy też niezbędny nakład pracy pełnomocnika był bardzo wysoki. Tymczasem kryteria wskazane w powołanych powyżej przepisach mają charakter stopniowalny i zależnie od występującego w danej sprawie ich stopnia uzasadnione może być przyjęcie, jako odpowiedniego, wynagrodzenia adwokackiego od opłaty minimalnej do jej sześciokrotności (por. wyrok SA w Krakowie z dn. 08.09.2015, I ACa 670/15).

Sąd uznał zatem, że ze względu na wkład pracy adwokata w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie oraz z uwagi na rodzaj i zawilość sprawy wniosek strony powodowej jest uzasadniony. Z tego względu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.817 zł. Na kwotę tę składają się koszty zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Mając na względzie powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji.